

2. Bozovic, J. Business Ethics In Banking. Facta Universitatis, Series: Economics and Organization Vol.4(2), p.173-182, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://facta.junis.ni.ac.rs/eao/eao200702/eao200702-09.pdf>

УДК 336.77

**Л. Ю. Гудзинська,
к. е. н., доцент кафедри страхування,
банківської справи та ризик-менеджменту
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка,**

**Д. Д. Кривенко,
студентка 2 курсу ОС «Магістр»
напряму підготовки «Банківська справа»
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка**

РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОГО ЕЛЕКТРОННОГО ФАКТОРИНГУ В УКРАЇНІ

Актуальність розвитку факторингових відносин в Україні зумовлена станом розрахунків та наявних боргових зобов'язань. Останні кілька років усі великі торгові мережі переходять на електронний документообіг, захищений електронним цифровим підписом (ЕЦП). І банк активно бере участь в цьому процесі, розвиваючи електронний факторинг і здійснюючи фінансування в рамках електронного документообігу постачальника і дебітора.

Факторинг віднесено до фінансової послуги кредитного характеру, державне регулювання факторингових компаній здійснює Нацкомфінпослуг. Нижче наведений річний обсяг факторингових послуг в Україні впродовж 2010-2016 рр. (табл.1).

За даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг у 2016 році обсяг операцій з факторингу в загальному обсязі фінансових послуг, що здійснюються в Україні склав 13,22%. Порівняно з 2015 роком даний показник знизився на 7,21%, проте загальна

частка проведених факторингових операцій у загальному обсязі становить 20,43%.

Таблиця 1.

Обсяг фінансових послуг в Україні за 2010-2016 рр., млн. грн

Рік Фін.послуга	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Факторинг	6407,9	6 845,2	11 702,9	10 039,5	23 525,7	16 555,9	16 887,5
Загальний обсяг фінансових послуг	41223,46	48 178,0	60 204,4	83 061,5	68 532,8	81 053,2	127 752,2

Джерело: складено автором на основі [1]

Отже, для покращення стану факторингових операцій в Україні доцільним є запровадження інноваційного електронного факторингу.

За визначенням ПАТ «Укрсоцбанку» електронний факторинг – це сервіс, який дозволяє істотно прискорити процес отримання постачальником фінансування, а також заощадити на доставці документів у банк: чим швидше постачальник скористається наданим фінансуванням, тим дешевше для нього буде факторинг [3].

При наявності юридично значущих електронних первинних документів немає необхідності додатково оформляти паперовий пакет документів для підтвердження поставки товару. Достатньо надати в банк електронні файли первинних документів.

Основними учасниками факторингових операцій є банк (фактор), постачальник (кредитор) та покупець (дебітор).

В Україні перший сервіс електронного факторингу, який дозволяє максимально спростити процедуру отримання факторингових послуг і пришвидшити закриття угоди на постачання товару – FactorEx. З сервісом FactorEx вже працюють такі банки як: ПАТ «Альфа-банк», АТ «ТАСКОМБАНК», ПАТ «МАРФІН БАНК», ПАТ «ПУМБ» та ПАТ «Укрсоцбанк».

Як уже зазначалось вище, перехід на електронні документи супроводжується використанням ЕЦП. Таким чином, ми отримуємо інструмент, який дозволяє створити електронний архів угоди. Завдяки такому архіву в FactorEx забезпечується кредитна історія для постачальників, скорочується час при повторних операціях одержання коштів при необхідності оперативних поставок. Скоротити час в ланцюжку факторингової угоди – значить зменшити час поставок і збільшити товарообіг для мережі. Це істотно впливає на прискорення обігу грошових коштів, прискорює фінансування та, як наслідок, зменшує витрати постачальників на забезпечення поставок в мережу [2].

Про успішне проведення першої операції надходження, права вимоги за допомогою сервісу електронного факторингу FactorEx на бізнес-платформі електронного документообігу EXITE-EVOLUTION оголошують ПАТ «Альфа-банк» та ПАТ «Укрсоцбанк». Постачальником є один з українських виробників санітарно-гігієнічної продукції, покупцем – рітейлер міжнародного торгового холдингу.

Факторингові операції в електронному вигляді мають ряд переваг, як для факторингової компанії, так і для постачальника/дистриб'ютора продукції. До основних переваг належать: отримання фінансування дистанційно; фінансування за електронними документами в день відвантаження; спрощення та прискорення механізму обміну рахунками-фактурами та накладними; доступ до інформації 24/7; забезпечення конфіденційності та безпеки інформації; обмін е-документами мають юридичну силу (завдяки нанесенню ЕЦП), а також контроль процесу обміну електронними документами на всіх етапах доступу.

Хоча електронний факторинг для ринку України є достатньо новим видом послуг і не отримав належного поширення, оскільки впровадження потребує значних фінансових інвестицій, проте, за умови наявності бажання держави та учасників торгівлі оформляти операцію без паперу, в найближчі 5 років електронний факторинг стане єдиною формою факторингу.

Список літератури:

1. Інформація про стан і розвиток фінансових компаній, лізингодавців та ломбардів України [Електронний ресурс]: Нацкомфінпослуг. — Режим доступу: <https://nfp.gov.ua/content/stan-i-rozvitok-finansovih.html>

2. Офіційний сайт електронного документообігу Е-COM [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <https://ecom.ua/>

3. Офіційний сайт ПАТ "Укрсоцбанк" [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.ukrsotsbank.com/>

УДК 338.465

Ю. В. Даньшина
к. держ. упр., доцент кафедри публічного
управління та митного адміністрування
Університет митної справи та фінансів,

І. Г. Брітченко
д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів
Ужгородський торгово-економічний інститут
Київського торгово-економічного університету

ПЕРЕВАГИ, МОЖЛИВОСТІ ТА НЕДОЛІКИ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН

Бажання кардинальних змін існуючих принципів розвитку державної фінансової політики вимагають модернізації наявної інфраструктури електронного уряду.

Здійснити це, дозволить один з ключових елементів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій – блокчейн.

Існують різні підходи до визначення терміна блокчейн, такі як:

- спосіб зберігання даних [4];
- цифровий реєстр транзакцій, угод, контрактів [1];
- картотека, куди записуються і особливим способом шифруються дані про будь-які операції [2];
- публічна база всіх транзакцій, коли-небудь скоєних в системі [3].